

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

res sicut colūbe. Est autē in serpēte triplex
p̄siderāda prudētia a nobis imitanda.

Prima est prudētia sollicitē custodi-
tionis.

Secūda ē p̄grue renouatiōis.

Tertia ē caute euasiōis.

Prima igit̄ r̄. qz vīcz oīa mēbra exponit vt
p̄ncipalioē p̄c. s. caput custodiat. Un̄ p̄
aquā narās caput elenat ne submergat.
Sic z corp⁹ exponere debem⁹ vt aīa cu-
stodiāt z caput mētis eleuare ne delicia-
rū aq̄s submergat. Deuter. iij. Nāz tuā
sollicitē serua. Un̄ Barthe. xvj. Quid p̄
dest hōi si vni. mū. lu. aīe p̄o sue r̄c. Se-
cūda ē prudētia debite renouatiōis qz vī-
delz serpēs renouari cupiēs p̄ foramē ar-
tū trāst̄ pellē veterē exuens postea q̄ for-
quā porauit. Sic z hō f̄nouari volēs qz
quā for̄ viul. i. sacre doct̄ie haurire dz z i
arto p̄nie foramine pellē veterē hōis. Ama-
lā p̄suetudinē exuere nouū hōiem q̄ f̄m
deū creat⁹ ē inducēdo z peti venenū in cō-
fessioē totalit̄ euomēdo. Eph. iij. Depo-
nite vos f̄m p̄stinā cōuersationē veterem
hōiem q̄ corrupit̄ f̄m desideria erroris.
Renouamini autē in spū mēt̄s v̄se z indui-
te nouū hōiem q̄ f̄m deū creat⁹ ē in iusti-
tia z sc̄ritate vitat̄. Tertia ē prudētia
caute euasiōis. Serpēs em̄ q̄ d̄r asp̄is vt
incārationē euadat aures suas obturat.
vnā cū cauda: alterā terra sup̄ quā aures
firmat. Sic et hō dz euadere diabolū in-
cātorē z t̄ratiōes ei⁹ aures cordis ob-
turādo ex p̄sideratiōe finis n̄f̄i q̄ est sicut
cauda: z ex p̄sideratiōe corporis fragilita-
tis q̄ est ex terra. Ps. Sic aspidis surdez
obturantis aures suas. Exēplū inductū
vū ad p̄sideratiōē n̄re miserie fragilita-
tis z finis n̄f̄i. Rex q̄dā erat nūq̄ ridens
qm̄ iūq̄ festū fieret. Semel a quodā a-
mico suo reprehensus sup̄ hoc dixit ei qz
altas sibi r̄nderet fecit ergo parari cathe-
drā cū pedib⁹ putridis z collocari eaz q̄d
mō sup̄ fornacē ardentē z desup̄ gladiū z
p̄dētē cū fragili chordula. Quo sic dispo-
sito illū rep̄b̄nsorē iussit sedere in cathe-
dra et q̄rtuor hōies cū q̄rtuor gladijs col-
locari iuxta eū. vnū retro: aliū aīz: alium a
dextris: aliū a sinistris: z apporari coraz
eo cibaria delectabilia: z ioculatores ad
gaudiū excitātes. Et bis factis iuuit autē

eū rex ad ridendū. Et ille dixit. Et quō ri-
dere possum? Si habere oīa mūdi delect-
tabilia cū istis incōmodis z piculis q̄ vi-
deo supra infra z iuxta me: non t̄n ridere
possem. Tunc ait rex. Et ego quō ridere
possum q̄ntacūq̄ sint festa corā me: q̄ ama-
ritudinē peccatorū meorū post me: incerti-
tudinē futuroz aī me: vexatiōes aduersi-
tatiū p̄ntium a sinistris: nocumēta p̄sp̄ri-
tatiū a dextris tāq̄ gladios acutos: distri-
ctionē diuine s̄nie sup̄ me: voraginē inferni
infra me p̄sidero. Et inter hec p̄stitutus
sum in hac fragili sede de q̄ q̄ridie p̄cipita-
ri expecto. Hec pericula cogitate o pecca-
tores z tāq̄ prudentes studeatis euadē-
re. Hier. l. Fugite de medio babilonis
vt saluet vnusq̄q̄ animā suā.

Tertius articulus. Aud. qm̄ bruta anī-
malia nos edocēt in futurū p̄uidere
z picula p̄cauere. Cauete ne negligatis z
inueniamini de nūero non prudentiū sed
stultoz. Morate qz dicit lex. Stultus non
cōsuetū est succurrere: sed errantib⁹. ff. de
iur. z feti ignozātia. l. vlt. §. vl. Et vigilan-
tib⁹ z nō negligentib⁹ f̄m urā subuenien-
dū est. De rex p̄mutatione. Cū vnuerso
rū. Et de dona iter dilectos. Audite. Si
q̄s sufficienter p̄monitus z edoc⁹ de fu-
turo mor̄t̄ periculo p̄ nihilo duceret nec
caueret nōne stultus reputaret: z si peric-
culū illū sc̄iēter icurreret: nōne merito ibi
relinq̄ret. Propone casū magis in piculis
lari z applica: qm̄ factis p̄moniti sumus de
piculis n̄re dānatiōis: iō caueam⁹. Qm̄
vt d̄r Eccl. iij. Qui amat piculū p̄bit i illo

Sermo. ij.

Stote pru.

r̄c. Nō nouerūt patres neqz
ne. Jo. xvj. Tales nō sūt de
nūero prudētū qui nō habent sc̄iam dei.
Osee. iij. Nō est sc̄ia dei in terra. i. in cor-
de terrenis dedito: quia videlz deū post
ponit et obliuioni tradit. Nō em̄ p̄siderat
dei potentia neqz sapientia: neqz beniuolē-
tiam. De potentia de. j. Pe. v. Nulla
mīni sub potētī māu d̄i r̄c. De sapia Ro.
xj. D̄ altitudo distiaz sapie z sc̄ie dei. r̄c.
De beniuolētia. ps. Sustate videte q̄ntā
suauis ē d̄s r̄c. Saluatio Estote r̄c.

Dnica infra octa. ascen.

Primus arti. An prudentia sit in oibz
hntibz gram? Q. no. Vlti sunt ba/
betes gram q no sunt bn piliatini: sed ne/
cessario hnt regi alio pilio. Contra. Au/
lus habz gram nisi sit virtuosus: sed null?
pot esse virtuosus nisi heat prudentia. Dic/
em Greg. ij. moral. Letere putes nisi ea
q appetit prudenter agat putes esse neq/
q pnt. Rndet Tho. ij. q. xlvij. Necessa
est putes esse pexas: ita vt q vnā habet
oēs heat. qeunqz aut hz gram/babz cha/
ritate. Un necesse est q heat oēs putes:
et sic q habeat prudentia. Iusti aut q indi/
get regi pilio alieno/ saltē in hocliby pīs
pfulere sciūt si gram hnt: vt alioz regrāt
pilia z discernāt bona pilia a mal: Hec
Tho. Pro fund. Vere prudēs est q de
futuro diligent puidet. Un Hiero. ptra
Rufinianum narrat Pythagorā dixisse
duo tpa pspiciēda fore. Intueda em sunt
ea q gessim? vt eoz exēplo deliberare qat
qs in postez qd sit factur? /z q sine op? fu/
tuz terminare valebit. Et Sanfred in po/
etria. Gressuz pcurrāt oculi: pconsule mē/
tē: z vires metire tuas. Hoc itaqz ad pru/
dentia ptnet. Sed qritur An prudentia
zē. Dic rñ. vt s. Et q pclude q nō pōt esse
aliqs pfecte prudēs nisi ex dono dei: z qm
qz habet donū grē/prudēs est. Ad hūdz
p prudentia marie recurrendū est ad deū
p orōez deuotā. Jo. j. Pet. iij. Postqz di/
xit Petr? Estote prudentes. subdit: Et vi/
gilate in orōmb. Et Lu. xij. Vigilate oi/
tpe orātes vt digni habeami effugere que
vētura sūt zē. Vere prudēs est q in tll p/
deratiōe se recolligit. Et ptra. Scult? est
q se circa exteriora effundit. Audite o pec/
catores zē. In psona talū dē Ps. Sicut
aq effusus sum z dispsa sunt oia ossa mea:
id ē tota fortitudo mea. Et em. Dū heri/
cis est armat? exteri? nec est fera q audeat
eū tangere: sed cū intrās aquā se dilatat:
tūc canis seqtur eū z caput p aliquā partē
carnis z occidit. Spūalr: Hō restrict? in
sui pderatiōe meditās sine suū nō inter/
ficiā a pctō: sed dilatat? ad terrenas diui/
tias aut delicias mltiplr caput. Fig. Be/
nes. vij. Multiplicatis aqs diluunt interfe/
cta ē ois caro. Spūalr: p aqnas i. labiles
diuitias z delicias cito labit hō carnalis

ad mortē eternā. Greg in moral. Carna/
les hoies de ditiaz affluētia extollunt/ z
hora q nesciūt cito rapiūt: z dū pedē fixi/
se credūt/ ad ima lacū descendūt.
Secundus ar. In pced. zē. Hic dicendū
dū ē de prudentia vitupabili q est pru/
dentia culpe que est triplex.
Prima est prudentia terrene cupiditatis.
Secda est prudentia voluptuose carnali/
Tertia est prudentia diabo (catis.
lice calliditatis.
Prima igit zē. Hec est mūdanoz pru/
dentia circa adqsiōes terrenoz. Baruch
ij. Filij agar exqsiēūt prudentia q de ter/
ra est. Agar interpretat solennitas vigiliae.
Hi q dicunt filij agar q faciūt p pnt gau/
diū z festū suū in vita pnti q dz esse vigi/
lia solēnitatis future. Etqz mudani feruē/
tius studēt circa mudana q spūales circa
diuina: Jo dē Lu. xvj. Filij hui? secti pru/
dentiozes filijs lucis in generatiōe sua sūt.
Secda est prudentia voluptuose carnali/
tatis. Ro. viij. Prudentia carnis mors est.
Ho. Prudentia carnis hz q q sue carnis
sunt studio? implet. Vn fatuata prudē/
tia coz? curare z aiam negligere. Bern.
Sic stulti estimatores de minimis/ ma/
ximāz de maximis minimā curā gerūt. Idē
Cur carne tuā pctosis impiguis z ornas
quā post paucos dies sinesduoraturū sūt:
et aiam nō curas q corā deo z angel est p/
sentāda. Ancilla dñari/ et dñaz anallari/
magna abusio est. Te tia est prudentia
diabolice calliditatis. Hec est astutia p/
uersoz q callidi sunt ad fallendū. Gen. ij.
Serpēs erat callidior cūctis animātibz.
St. Quia plenus erat demōe. Hiere. iij.
Sapientes sunt. i. astuti z callidi vt faciāt
malz: bene facere aut nescierūt. Esa. xxix.
Peribit sapientia a sapientibz: z intellectus
prudentiū reprobabit. Nec dubiū oēs hu/
iustmōi prudentes: aut prudentia humana/
aut carnali: aut diabolica seipos tandē i/
sensatos pclamabūt dicētes illō Sap. v.
Nos insensati zē. Sequitur. Eravim? a
via veritatē zē. Quid q pfuit nobis sup/
bia zē. Sed heu tarda est illa recognōio.
Exemplū legitimus in Utraspar. Vir
quidam fuit modestus moribus/ debilis
corpe: taciturn? et raro in publico vis? op/
ans cum sanus esset. Contrario vis?

curiosa loqr: litigiosa: ebriosa: atq; luxu-
 riosa: corpe sana. Corrigit q; vt vir longa e/
 gritudine moreret. Et p̄tinuo pluuia: co/
 ruscationes: atq; tōitrua: aerē p̄turbabāt:
 nec cessauerūt p̄ triduiū adō vt nec potue-
 rit corp⁹ ei⁹ sepeliri: ita vt hoies vicī illi⁹
 mirarēt di. Siccine iūmic⁹ dei erat iste:
 vt nec terra suscipiat corp⁹ ei⁹ ad sepultu-
 rā. Vir tñ tandē sepulture tradit⁹ ē Post
 ei⁹ mortē vroz ei⁹ cū maiori licētia: corp⁹
 libidie vtebat: r; p̄stibulū fec̄ domū suaz.
 Dorte autē ei⁹ veniēte tantā habuit fu-
 neris p̄speritatē: vt videret aer ei obsequi-
 um facere. Erat autē ei⁹ filia q; adhuc par-
 uula erat: nē moriēte. Post obitū matr⁹
 filia puellari etate egressa: r; desideria tū-
 illatiois corp⁹alis ieiunijs refrenās q; daz
 die ad vesperā cogitare cepit cui⁹ vitā ma-
 gis eligeret imitandā. Cogitās q; vitā pa-
 tris r; hūe ei⁹: r; ex alia parte vitā matris
 r; finē ei⁹ q; iūtra se dicebat. Sic me opoz
 tet viuere sic mat. Supuenit nox: r; sopoz
 accessit. Astitit igit ei quidā corpe gran-
 dis: aspectu terribilis: asperavoce interro-
 gās. Dic mihi q; sūt cogitat⁹ cordis tui.
 Illa tremēs: nec aspīcere in eū audebat.
 Maiori vero voce iterū iussit vt qd cogi-
 tauerat sibi diceret. Illa p̄ timore oēm
 oblita cogitatū nihil eē dicebat. Ille p̄o
 ei ad memoriā vniuersa reducebat q; me-
 ditata fuerat. Illa p̄fusa veniā petiit r; cau-
 sas narrauit hmoi cogitat⁹. Qui ait. Ue-
 ni r; vide patrē r; matrē: r; cui⁹ deinde vo-
 lueris tibi elige vitaz. **P**rimo q; duxit
 eā ad cāpū amenū variās arbores pulcrī
 tudinis inenarrabilis habētē. Occurrēs
 p̄ ei⁹ amplexat⁹ est eā r; osculat⁹: filiam
 vocans. Illa rogabat manere cū ip̄o. At
 ille. Nūc inq; nō potes: s; si volueris ve-
 stigia mea seq; huc venies nā post multū
 ip̄s. Trahēt q; manu illā q; iā duxerat: vē
 ni (ait) vt ostēdā matrē q; in igne exurit: r;
 vt scias cui⁹ imitari debeas vitā. Sta-
 tuit igit eā in domo obscura turbatōe ple-
 na ostēdēs illi fornacē ardētē r; picē feruē-
 tē q; dā illi aspectu terribiles stātes sup
 fornacē. Illa de orū aspiciēs vidit matrē
 in fornace vsq; ad collū dmersam striden-
 tē dētib⁹ r; igne ardētē r; vermīū multo-
 vū ferorē. Vidēs eā mat̄ eū vllatū clama-
 bat: hēz tarde. Deu me o filia de proprijs

petis hec patior q; q; deliramēta mibi vt
 debāt oia q; de sobrietate erāt. Opa forni-
 catiois r; adulteriū nō mibi videbāt habe-
 re tor. Sēta. Et ecce p̄t exiguas delicias
 q̄nta tormēta sustineo. Ecce p̄ cōtēptū dī
 q̄les recipio mercedes. Notate q̄liter nūc
 se recognoscit insensatā: s; tarde. Puella
 igit ex illa visioe h̄ vnū deliberauit: vt pa-
 tris seq̄ret vitā valdeq; p̄fectū in timore
 dei quēadmodū illa narrauit cuidā sent
 interrogātī q; res eā ad tam scām con-
 uersationē adduxerat. Ideoq; melioris
 efficiamur p̄silij r; vt p̄e prudentes ad fi-
 nē aspiciam⁹. Juxta igit p̄silij pauli. Eph
 v. Videte quō caute ambuletis nō q̄si in-
 sapiētes: sed vt sapientes.

Tertius articulus. Quod. r; c. Fugienda
 igit est talis prudētia q; vere dicit p̄
 dānosa fatuitas. Notate q; dicit reka. iur.
 Dānū qd q̄s sua culpa sentit sibi nō alre-
 ri oz imputare. ff. d. re. iur. l. qd q̄s. Page
 casum de p̄bēdis. Si cleric⁹. lib. vj. Qd
 clericus q; negligit petere p̄bēdā sibi debi-
 tā cū vacat sibi imputare oz nō socio exp̄-
 ctātī. Cauete q; ne p̄t mūdi delicias ne-
 ligat⁹ petere r; adq̄reret p̄e pueniēt hez
 reditatē celestē. Audite si alicui⁹ diceret:
 denariū quē hēs relinq; r; tibi dabūt cen-
 tū floreni: nōne fatu⁹ eēt si diceret dena-
 riū quē habeo poti⁹ custodiā. Et si cui dī-
 ceret: viue hodie deliciose: s; p̄ toto vite
 residuo incarceraberis. r; c. Nōne stultus
 eēt si vnius diei delicias eligat illo pacto.
 Exponet applica. notādo illud Ber. Ue-
 ve ve vapor est ad modicū parēs q; eterne
 felicitat⁹ aditū intercludit.

Sermo tertius.

Estote p̄-
 r; c. Hec locut⁹ sū vob; vt cū
 venerit hora eoz remisca-
 minī: q; dixi vob; Jo. xvj. Talis remini-
 scētia facit prudētes. Ultra autē futura lo-
 cut⁹ ē ch̄s: vt cū venerit hora eoz remini-
 scēt. **P**rimo p̄bū tremēdi iudicij. (scamī
 scōdo p̄bū imēsi gaudij.
Tertio p̄bū tremēdi supplēij.
 De p̄mo dicebat. Matt. xxv. Cū vene-
 rit fili⁹ hois in maiestate sua r; c. De scōdo
 Matt. xxij. Erūt sic āgeli dei in celo. De